



## การฝึกยกระดับฝีมือ

หลักสูตร การปลูกไผ่ให้เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง  
(Bamboo cultivation for being economic crops)  
รหัสหลักสูตร 4120016260105

สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 18 อุดรธานี  
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร	นายอนุชิต ตรกันยา ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 18 อุดรธานี	
วันที่อนุมัติ 23 /02 /2567	จำนวน .....5..... แผ่น	ปรับปรุงครั้งที่ ..... /.....

**การฝึกยกระดับฝีมือ**  
**หลักสูตร การปลูกไม้ให้เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง**  
**(Bamboo cultivation for being economic crops)**

**รหัสหลักสูตร 4120016260105**

**สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 18 อุดรธานี กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน**

**1. วัตถุประสงค์**

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ทักษะ และมีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพการปลูกไม้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจในยุคปัจจุบันด้วยหลักการแนวคิด BCG Model ที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่า โดยสามารถ

1.1 เข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติของไม้แต่ละชนิด และการส่งเสริมการปลูกไม้เชิงพาณิชย์เพื่อยกระดับให้เป็นการเกษตรมูลค่าสูง

1.2 อธิบายประโยชน์ของไม้ตั้งแต่การปลูก ไปจนถึงการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปได้

1.3 เข้าใจในการปลูกไม้ การบริหารจัดการแปลงไม้ การดูแลรักษาไม้ การเก็บเกี่ยวผลผลิตของไม้ เพื่อตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรมได้

1.4 การแปรรูปไม้เพื่อเพิ่มมูลค่าให้เป็นเกษตรที่มีมูลค่าสูงได้

1.5 เข้าใจแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจด้วย BCG Model ด้วยฐานการเรียนรู้จากไม้ช่างหม่น

**2. ระยะเวลาการฝึก**

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยหน่วยงานสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาการฝึก 30 ชั่วโมง

**3. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก**

3.1 มีประสบการณ์ทำงาน หรือประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้อง

3.2 มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปนับจากวันฝึกอบรม

3.3 มีสภาพร่างกายที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกและสามารถเข้ารับการฝึกได้ตลอดหลักสูตร

**4. วุฒิบัตร**

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน หลักสูตร ปลูกไม้ให้เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง

ชื่อย่อ : วพร. ปลูกไม้ให้เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง

ผู้เข้ารับการฝึกที่จะผ่านการอบรมจะต้องมีระยะเวลาการฝึกอบรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 และผ่านการประเมินตามเกณฑ์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ จะได้รับวุฒิบัตรจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน



## 5. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4122610301	การศึกษาชนิดของไม้ พื้นที่การเพาะปลูกที่เหมาะสมและการสังเกตโครงสร้างของไม้ เพื่อนำไปใช้ในงานแต่ละประเภท	3	3
4122610302	การออกแบบและจัดการแปลงปลูกไม้ การดูแลรักษาแปลงไม้ และการเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อการแปรรูปแต่ละประเภท	3	3
4122610303	การแปรรูปไม้ในด้านอาหารและเครื่องตี การแปรรูปไม้ในด้านพลังงาน และการแปรรูปไม้ในเชิงโครงสร้างอาคาร	0	12
4122610304	ฐานเรียนรู้ BCG Model ด้วยไม้ซางหม่น	3	2
4122619901	การวัดและประเมินผล	1	0
รวม		10	20
		30	

## 6. เนื้อหาวิชา

4122610301 การศึกษาชนิดของไม้ พื้นที่การเพาะปลูกที่เหมาะสม (3 : 3)

และการสังเกตโครงสร้างของไม้ เพื่อนำไปใช้ในงานแต่ละประเภท

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับชนิดของไม้ และสามารถแยกชนิดของไม้ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกได้ในแต่ละพื้นที่ได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับไม้แต่ละสายพันธุ์ สายพันธุ์ไม้ที่นิยมปลูกในประเทศไทย การใช้งานไม้ที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตชาวอีสาน มีความรู้ความเข้าใจในการใช้งานไม้แต่ละชนิด ตลอดจนสามารถสังเกตชนิดไม้จากคุณลักษณะเฉพาะได้

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับ การเลือกพื้นที่ในการเพาะปลูกไม้ให้เหมาะสมกับแต่ละสายพันธุ์ การสังเกตโครงสร้างของไม้ และการนำไม้ไปใช้ในงานแต่ละประเภท

4122610302 การออกแบบและจัดการแปลงปลูกไม้ การดูแลรักษาแปลงไม้ (3 : 3)

และการเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อการแปรรูป

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะการปลูกไม้ การดูแลบำรุงสวนไม้ และการเรียนรู้วิธีเก็บเกี่ยวผลผลิตจากไม้ ตั้งแต่โคนไม้ ลำต้น ใบไม้ และกิ่งแขนง เพื่อให้ทราบถึงประโยชน์จากไม้ที่สามารถสร้างมูลค่าได้จากโคนต้นจนถึงปลายไม้ รวมไปถึงการดูแลและเก็บรักษาต้นพันธุ์เพื่อการขยายพันธุ์ไม้ ทำให้ผู้รับการฝึกสามารถออกแบบแปลงไม้เพื่อตอบโจทย์วัตถุประสงค์ในรูปแบบต่างๆ ได้



### คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับแปลงไม้ การออกแบบพื้นที่ในการเพาะปลูกไม้เพื่อวัตถุประสงค์เชิงอุตสาหกรรม เชิงสวนป่า แปลงไม้เพื่อศึกษาเรียนรู้ และการออกแบบแปลงไม้เชิงท่องเที่ยว ให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ความสามารถในการปลูกไม้เพื่อการแปรรูปในแต่ละระยะได้ เช่น การทำซาไบไม้ การเผาถ่านไม้ เพื่อให้ได้น้ำส้มควันไม้ และไบโอชาร์ เป็นต้น

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับ การจัดการแปลงปลูกไม้ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง การดูแลรักษาแปลงไม้อย่างถูกวิธี รวมไปถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากไม้เพื่อนำไปแปรรูป

4122610303 การแปรรูปไม้ในด้านอาหารและเครื่องดื่ม (0 : 12)

การแปรรูปไม้ในด้านพลังงานและการแปรรูปไม้ในเชิงโครงสร้างอาคาร

### วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีทักษะในการนำไม้ซางหม่นมาแปรรูปบนฐานการเรียนรู้ด้านปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่มสมุนไพร ที่อยู่อาศัยได้ และบริหารจัดการแปลงไม้ด้วยหลักการ Zero waste

### คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับ การแปรรูปไม้ซางหม่นให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่า เกิดผลผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากแปลงไม้ที่ปลูก สามารถเข้าใจวงจรของไม้ ว่ามีประโยชน์สัมพันธ์กับวิถีชีวิตคนเราอย่างไร เกิดการประยุกต์ใช้หลักคิด Zero waste เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานในชีวิตโดยการนำเอาไม้ 1 กอ มาตอบโจทย์ชีวิตให้เห็นมูลค่าและคุณค่าจากไม้ได้

4122610304 ฐานเรียนรู้ BCG Model ด้วยไม้ซางหม่น (3 : 2)

### วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเรียนเรียนรู้ BCG Model ด้วยไม้ซางหม่น ไปจนถึงศึกษาผลิตภัณฑ์จากไม้ในรูปแบบต่างๆ

### คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับแปลงไม้ตัวอย่าง ศึกษากระบวนการจัดการแปลงไม้ให้มีรายได้ตลอดปี รวมถึงการบริหารจัดการแปลงไม้ให้เป็นพืชเศรษฐกิจสีเขียวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับ การลงพื้นที่ในแปลงไม้ตัวอย่างเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และสามารถถ่ายทอดแนวคิดตามโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

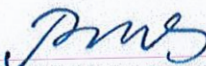
4122619901 การวัดและประเมินผล (1 : 0)

ประเมินความรู้ ความสามารถของผู้รับการฝึก โดยการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

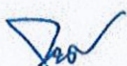


คณะผู้จัดทำหลักสูตร

1. พันโทวรายส์ ตริวัฒน์สุวรรณ ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี  
สภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี
2. นายฉลอง คงสมของ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ  
สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี
3. นายอาเนช อาภุติ ประธานเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต  
สินค้าเกษตร  
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร  
สร้างเศรษฐกิจด้วยใจ อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี
4. นางภารินี หงษ์แพง นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ  
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 18 อุดรธานี
5. นายภูวนาท อุ่นวงศ์ นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานปฏิบัติการ  
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 18 อุดรธานี

ลงนาม .....  ..... ผู้เสนอหลักสูตร  
(นายภูวนาท อุ่นวงศ์)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานปฏิบัติการ

ลงนาม .....  ..... ผู้เห็นชอบหลักสูตร  
(นางภารินี หงษ์แพง)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ

ลงนาม .....  ..... ผู้อนุมัติหลักสูตร  
(นายอนุชิต ดรกันยา)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 18 อุดรธานี

